

ภาคผนวก

31 สิงหาคม 2530

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์กรอกข้อมูล

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

วิทยาลัยครูสงขลาขอรับรองว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลำดวน เกษตรสุนทร กำลังทำวิจัย เรื่อง เปรียบเทียบ ค่าสหสัมพันธ์ ระดับ และคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาในกลุ่มสหวิทยาลัย ทักษิณ ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อความสำเร็จของโครงการวิจัย เมื่อตอบแล้วกรุณาส่งกลับโดยด่วน

วิทยาลัยครูสงขลา ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความอนุเคราะห์ของท่าน

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายภาณีต เหล่าสุวรรณ)

รองอธิการฝ่ายวิชาการ

วิทยาลัยครูสงขลา สหวิทยาลัยทักษิณ

15 กันยายน 2530

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

เรียน

เนื่องจากข้าพเจ้ากำลังเตรียมทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบ ค่าสหสัมพันธ์ ระดับและคุณลักษณะทางจริยธรรมของนักศึกษาในกลุ่มสหวิทยาลัยทักษิณ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่แนบมานี้ส่ง โดยด่วน พร้อมกันนี้ข้าพเจ้าได้ส่งซองและแสตมป์มาเพื่อดำเนินการด้วยแล้ว

อนึ่ง สำหรับ อธิการ รองอธิการ เมื่อตอบแบบสอบถามแล้ว ขอความกรุณาส่งต่อหัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าภาควิชากรณาส่งต่อหัวหน้าคณะวิชาที่สังกัดด้วยจะเป็นพระคุณอย่างสูง

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยาลัยของท่านคงให้ความอนุเคราะห์ด้วยดี

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ผศ. ล้ำดวง เกษตรสุนทร)

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา

แบบสอบถาม

คณาจารย์กลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้ (สหวิทยาลัยทักษิณ)

คำชี้แจง ผลจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย เพื่อนำไปสร้างแบบสำรวจวัดจริยธรรมของนักศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครุภาคใต้ หากท่านเห็นว่าคุณลักษณะใดที่สำคัญที่สุด เรียงลำดับความจำเป็นที่ควรฝึกให้นักศึกษาพึงปฏิบัติมากที่สุดในสังคมปัจจุบัน โปรดเลือกเพียง 5 คุณลักษณะ และหากมีข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ลำดับความสำคัญ	คุณลักษณะทางจริยธรรม
1.	ความรับผิดชอบ
2.	ความเสียสละและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3.	ความอดทนอดกลั้น
4.	ความประหยัด
5.	ความอุตสาหะ
	ความกตัญญู
	ความยุติธรรม
	ความมีระเบียบวินัย
	ความเมตตากรุณา
	ความสามัคคี
	ความมีเหตุผล
	ความซื่อสัตย์สุจริต
	ความพอดี
	ความมีสัจจะจริงใจ
	ความมีสติสัมปชัญญะ
	ความขยันหมั่นเพียร
	ความกล้าหาญ
	ความสงบมีสมาธิ

คุณลักษณะทางจริยธรรมที่นอกเหนือจากที่กำหนดและท่านเห็นว่าสำคัญควรส่งเสริม .....

.....
.....
.....

เพราะ .....

.....
.....
.....

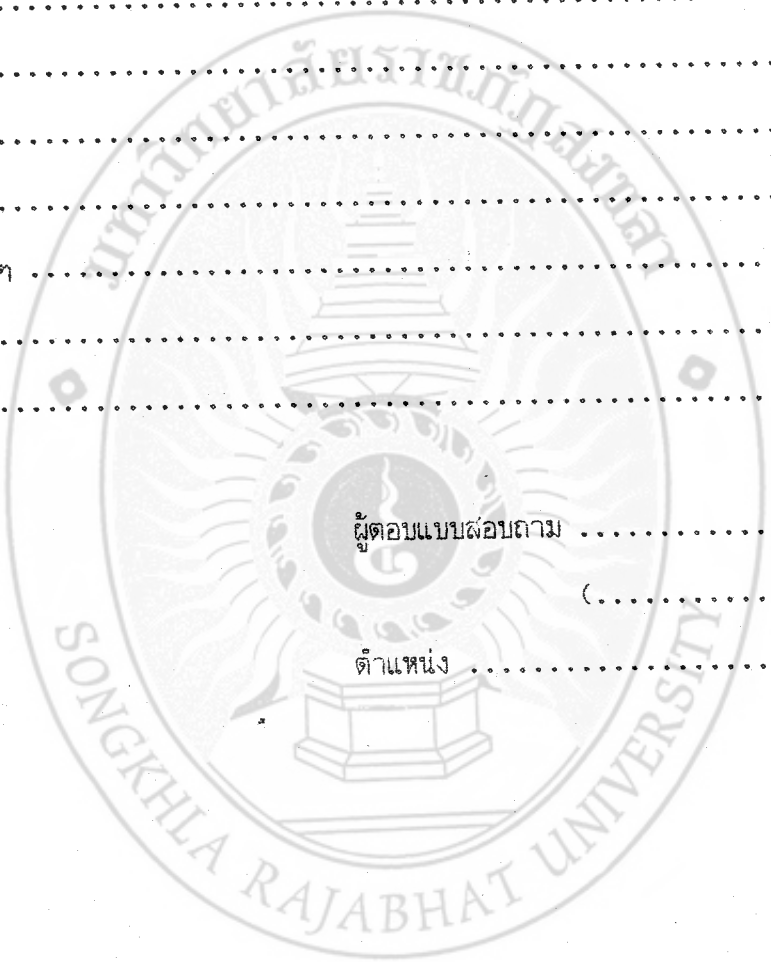
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

.....
.....

ผู้ตอบแบบสอบถาม .....

(.....)

ตำแหน่ง .....

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา

พฤศจิกายน 2531

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสำรวจ

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสำรวจพร้อมทั้งคำชี้แจง จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำวิจัย เรื่อง เปรียบเทียบ ค่าสหสัมพันธ์ ระดับและคุณลักษณะทาง
จริยธรรมของนักศึกษาในกลุ่มสหวิทยาลัยทักษิณ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านตรวจสอบความ
เที่ยงตรง แกะไขเนื้อหา ภาษา และสำนวน ของเครื่องมือ เพื่อความสำเร็จของโครงการ

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ผศ. ล้ำดวง เกษตรสุนทร)

คำชี้แจง

แบบสำรวจเกี่ยวกับจริยธรรมของนักศึกษา 5 ประการ

1. ความรับผิดชอบ ชื่อ 1, 6, 11, 16, 21, 26
2. ความมีระเบียบวินัย ชื่อ 2, 7, 12, 17, 22, 27
3. ความซื่อสัตย์สุจริต ชื่อ 3, 8, 13, 18, 23, 28
4. ความซื่อสัตย์สุจริต ชื่อ 4, 9, 14, 19, 24, 29
5. ความเสียสละ ชื่อ 5, 10, 15, 20, 25, 30

วิธีสร้างแบบสำรวจ

สร้างเป็นสถานการณ์ มีคำตอบ 4 ตัวเลือก ทั้ง 4 ตัวเลือกจะไม่มีข้อใดถูกและผิด แต่จะกำหนดเป็นคะแนน โดยให้ลดหลั่นกันลงมาคือ

ตัวเลือกระดับต่ำสุด ให้คะแนน เป็น 1

แสดงว่า ด้อยหรือขาดคุณสมบัติทางจริยธรรม

ตัวเลือกระดับที่ 2 ให้คะแนน เป็น 2

แสดงว่า มีจริยธรรมเพื่อผลประโยชน์ของตัวเอง

ตัวเลือกระดับที่ 3 ให้คะแนน เป็น 3

แสดงว่า มีจริยธรรมเพื่อผลประโยชน์ของผู้อื่น ในหมู่คณะ เล็ก ๆ

ตัวเลือกระดับสูงสุด ให้คะแนน เป็น 4

แสดงว่า มีจริยธรรมเพื่อผลประโยชน์ของสังคมส่วนรวม (กรมวิชาการ 2523 : 64)

เฉลยแบบสำรวจเกี่ยวกับวิทยากร

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1.	1	2	4	3
2.	3	1	4	2
3.	3	4	2	1
4.	1	2	3	4
5.	3	4	1	2
6.	1	2	3	4
7.	1	4	2	3
8.	1	2	4	3
9.	2	3	1	4
10.	4	1	3	2
11.	4	2	3	1
12.	2	4	1	3
13.	2	1	3	4
14.	4	2	3	1
15.	1	4	2	3
16.	2	3	1	4
17.	1	3	4	2
18.	1	4	2	3
19.	3	1	4	2
20.	4	2	3	1

ข้อ	ก	ข	ค	ง
21.	3	2	1	4
22.	4	2	3	1
23.	2	1	4	3
24.	2	1	3	4
25.	3	2	1	4
26.	3	2	1	4
27.	2	1	3	4
28.	4	1	3	2
29.	3	1	4	2
30.	3	4	1	2

รายชื่อผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสำรวจ

1. รศ. ดร. วิชิต สังขรัตน์
2. รศ. ภาณุ โฉม จิตต์ธรรม
3. ผศ. ดร. นงนุช กุลบุญ
4. รศ. สุปรีดา สังข์เกษม

พฤศจิกายน 2530

นักศึกษาที่รัก

แบบสำรวจเกี่ยวกับจริยธรรมชุดนี้ ไม่ได้ทดสอบความรู้ของนักศึกษา แต่มีจุดประสงค์ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการจัดหลักสูตร และการจัดกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไป จึงขอให้นักศึกษาตอบตามความเป็นจริง และความรู้ลึกที่แท้จริง เพื่อการพัฒนาจริยธรรมในวิทยาลัยของเรา โดยทำเครื่องหมายลงในกระดาษคำตอบที่แนบมาเพียงคำตอบเดียว และโปรดตอบคำถามทุกข้อ ข้าพเจ้าจะรักษาคำตอบของทุกคนไว้เป็นความลับ

จึงหวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาด้วยดี

ขอขอบคุณทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

(ผศ. ลำดวน เกษตรสุนทร)

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา

สถานภาพของผู้ตอบ

ให้ทำเครื่องหมายถูกลงใน ที่เกี่ยวกับตัวนักศึกษา

1. สถาบัน วิทยาลัยครูสงขลา
 วิทยาลัยครูยะลา
 วิทยาลัยครูภูเก็ต
 วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
 วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี
2. เพศ หญิง ชาย
3. สาขาวิชาที่ศึกษา สาขาวิชาการศึกษา (ประถมศึกษา, ภาษาอังกฤษ, คณิตศาสตร์ ฯลฯ)
 สาขาวิชาการอื่น (เทคโนโลยีการยาง, พืชศาสตร์, พัฒนาชุมชน ฯลฯ)
4. ระดับการศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี
5. อาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง (ยึดงานของบิดาเป็นหลักหากบิดาเสียชีวิตจึงแต่งงาน
ของมารดา และหากไม่ได้อยู่กับบิดามารดา ให้ยึดอาชีพของผู้ปกครอง)
 กสิกรรม
 ประมง
 รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 ค้าขาย
 รับจ้าง
 อื่น ๆ ได้แก่ ทำเหมือง ธุรกิจ ฯลฯ
6. การอบรมเลี้ยงดู แบบประชาธิปไตย
 แบบเผด็จการ
 แบบปล่อยปละละเลย
 แบบอื่น ๆ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการของนักศึกษา (ในภาคเรียนที่ผ่านมา)

- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.00 - 2.00
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.01 - 2.49
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.50 - 3.00
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.01 - 3.49
- คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.50 - 4.00

แบบสำรวจเกี่ยวกับจริยธรรมของนักศึกษา

1. อาจารย์ล้าตวนมักให้นักศึกษามากเสมอ ถ้าจอร์ เป็นนักศึกษาคนหนึ่งที่เรียนกับอาจารย์ล้าตวน เขาควรจะทำอย่างไร
  - ก. แบ่งงานกันทำในกลุ่มเพื่อนที่สนิทและไว้ใจได้
  - ข. แบ่งงานกันทำกับสมาชิกในห้องจะได้ประหยัดเวลาไปทำงานอื่นบ้าง
  - ค. พยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายไปเรื่อย ๆ และสม่ำเสมอ ไม่ให้ค้างค่าง
  - ง. พยายามทำงานไปเรื่อย ๆ หากไม่เสร็จก็จะปรึกษาผู้สอนเพื่อขอลดงานหรือยืดเวลาการส่งงาน
2. พักกลางวันวันหนึ่งขณะที่เพลงจากเสียงตามสายในวิทยาลัยครูดังขึ้น สุวิทย์ลุกขึ้นเต้นด้วยความสนุกสนาน ไพบูลย์เป็นเพื่อนของสุวิทย์ เขาควรทำอย่างไร
  - ก. อนุญาตให้เพื่อนร้องเพลงตามได้ แต่อย่าลุกขึ้นเต้น
  - ข. ปลอ่ยให้เพื่อนเต้นจนเพลงจบ เพื่อผ่อนคลายความเครียด
  - ค. ดักเตือนเพื่อนไม่ให้ทำอย่างนั้น เพราะสถานที่นี้ไม่ใช่ห้องอาหาร เป็นสถานที่ราชการ
  - ง. เพื่อนจะทำอย่างไรก็ได้เพราะทุกคนก็เป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว เขาควรจะสำนึกได้เองว่าเขาทำอะไรอยู่
3. ในการสอบประจำภาคเรียนของวิทยาลัยครูแห่งหนึ่งสามารถนัดแนะกับเพื่อนว่าจะลอกเอกสารเข้าไปในห้องสอบ แต่เมื่อถึงเวลาสอบจริงเพื่อนแต่ละคนก็แอบลอกข้อสอบกัน สามารถจะทำอย่างไร
  - ก. ไม่กล้าลอก เพราะเกรงว่าอาจารย์จะจับได้
  - ข. ไม่กล้าลอก เพราะเกิดความละอายใจตนเอง
  - ค. ไม่ลอก และไม่บอกอาจารย์ด้วยว่าเพื่อน ๆ ลอก
  - ง. นำชิ้นมาลอกบ้าง เพราะคิดว่าหากไม่ลอกต้องไม่ผ่านแน่ ๆ

4. พรรณาเป็นคนที่มีความรู้ค่อนข้างยากจน เพื่อน ๆ รุ่นเดียวกันได้เรียนต่อในวิทยาลัยครู พรรณาอยากเรียนต่อบ้าง เธอควรทำอย่างไร
- สมัครเรียนภาคเช้าไปก่อน หากมีปัญหาจึงโอนมาเรียนภาค กศ.บป.
  - หากเรียนต่อเกรงจะมีปัญหาทางด้านการเงิน แล้วหาทางแก้ไขไม่ได้ จึงตัดสินใจไม่เรียนออกไปประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเอง
  - สมัครเรียนภาคเช้า โดยขอความอนุเคราะห์ทางด้านการเงินจากญาติที่มีฐานะดี โดยสัญญาจะชดใช้ภายหลัง
  - สมัครเรียน กศ.บป. ซึ่งเรียนวันเสาร์-อาทิตย์ วันธรรมดาไปขอทำงานตามบ้านอาจารย์ เช่น ซักกรีด เลี้ยงน้อง ตัดหญ้า ฯลฯ
5. วันเพ็ญเป็นคนเรียนเก่งแต่มีพี่น้องหลายคน วันหนึ่งคุณพ่อเรียกลูก ๆ ทุกคนมาที่ห้อง โถงและบอกว่าเรียนต่อทุกคนไม่ได้ ขอให้ลูกช่วยกันคิดว่าใครจะออกทำงานได้บ้าง เพราะพ่อไม่มีปัญญาส่งได้หมดทุกคน ในระดับอุดมศึกษา วันเพ็ญควรทำอย่างไร
- อาสาออกทำงาน และขอลุ่การน้อง 2 คน
  - อาสาออกทำงานเพื่อให้พี่และน้อง ได้ศึกษาต่อในระดับสูง
  - ให้พี่และน้องช่วยกันคิดว่าใครคือคนที่จะออกทำงาน แต่ให้ข้อคิดว่าผู้ที่เรียนเก่งมาตลอดควรมีโอกาสเรียนต่อ
  - อาสาออกทำงานโดยมีข้อแม้ว่า จะเรียนต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยอีก 2 ปี เพื่อพ่อจะได้ไม่ต้องมีภาระกับการส่งให้เรียน
6. หากสาขาโรจนมีหน้าที่รวบรวมรายงานของเพื่อนในห้องส่งอาจารย์ในตอนเช้านี้ เผอิญเพื่อนสนิทขอร้องให้ส่งตอนบ่ายเพราะเขาเป็นไข้หวัดใหญ่ สาขาโรจนควรจะทำอย่างไร
- ทำรายงานแทนเพื่อน เพื่อนจะได้สบายและเกรงใจ
  - แสดงความเห็นใจและรับปากว่าจะปฏิบัติตามที่ขอร้อง
  - แสดงความเห็นใจต่อเพื่อนคนนั้นพร้อมทั้งปลอบใจให้รีบทำต่อไป
  - แสดงความเสียใจกับเพื่อนคนนั้นและอธิบายถึงหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบให้เพื่อนเข้าใจ

7. ในการสอบปลายภาคของนักศึกษา มีนักศึกษาผู้หนึ่งทุจริตในห้องสอบ ท่านคิดว่าท่านจะอย่างไร
- ลุกขึ้นยื่นบอกชื่อผู้ทุจริต
  - กล่าวตักเตือนเพื่อนไม่ให้ทำอย่างนั้น
  - วางเฉยเพราะถือว่าไม่ใช่เรื่องของเรา
  - กระซิบบอกอาจารย์ผู้ควบคุมสอบ หลังจากสอบเสร็จแล้ว
8. นางสาวสุนีย์ไปซื้อของที่ตลาด เจ้าของร้านขายของทอนเงินมากเกินไปจนที่ซื้อ นางสาวสุนีย์ควรจะทำอย่างไร
- รีบเดินดูของอื่นทำไม่รู้ไม่ชี้
  - รีบบอกเจ้าของไปขายของที่อื่นก่อนเพื่อหลบเกลื่อน
  - รีบบอกเจ้าของร้านทราบทันทีว่าทอนเงินเกินจำนวน
  - รีบออกจากร้านทันทีเพราะเจ้าของร้านเคยเอาเปรียบมามากแล้ว
9. อานนท์เป็นครูในโรงเรียนสังกัด สปช. เขามีลูกหลายคน และกำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน จึงต้องใช้จ่ายมาก รายได้จากเงินเดือนอย่างเดียวจึงไม่พอจ่าย ดังนั้นอานนท์ควรทำอย่างไร
- หาเวลาพิเศษโดยการเป็นนายหน้าขายที่ดิน
  - หาเวลาพิเศษโดยการสอนพิเศษที่บ้านทุกเย็น
  - หาเวลาพิเศษโดยการขายหอยได้ดิน เพราะเจ้ามือให้ค่าตอบแทนการขายถึงร้อยละ 25
  - หาเวลาพิเศษโดยการปลูกผัก และเลี้ยงสัตว์ขาย โดยให้ลูก ๆ ทุกคนช่วยกันทำงานเหล่านี้พร้อมกับตัวเองทุก ๆ เย็น
10. เมื่อท่านนั่งรถประจำทางสายสงขลา-หาดใหญ่ ซึ่งมีคนโดยสารเต็มรถไม่มีที่นั่ง ในระหว่างทางมีผู้หญิงท้องแก่ขึ้นมาไม่มีที่นั่ง เมื่อท่านเห็นแล้วท่านจะอย่างไร
- รีบลุกขึ้นเชิญให้หญิงท้องแก่นั่งทันที
  - นั่งดูเฉย ๆ เพราะเราก็ต้องนั่งทางไกล
  - ลุกขึ้นให้ผู้หญิงท้องแก่นั่ง เพราะเคยรู้จักกันมาก่อน
  - ยิ้มแล้วพูดทักทาย พร้อมทั้งทำท่าทางขยับจะลุกให้หนึ่ง จนคนอื่นลุกให้ผู้หญิงท้องแก่นั่งก่อน

11. ในการจัดนิทรรศการครั้งหนึ่งมีนักศึกษาร่วมกันจัดหลายคนแต่ผลงานไม่เป็นที่พอใจ จึงได้รับคำตำหนามาก อากาเป็นคนหนึ่งที่ร่วมทำงานครั้งนี้ เธอจะทำอย่างไร
- ประชุมปรึกษาหารือเรื่องข้อบกพร่องต่าง ๆ สำหรับจัดคราวต่อไป
  - สืบหาสาเหตุของความล้มเหลว พร้อมทั้งเรียกประชุมเพื่อน ๆ ในห้องเรียน
  - ทำความเข้าใจกับเพื่อน ๆ และอาจารย์พร้อมทั้งปลอบใจตนเองให้ทำงานต่อไป
  - ชี้แจงผลการจัดนิทรรศการของเพื่อน ๆ แต่ละคนที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือแก่คณะอาจารย์ในที่ประชุม
12. มีนักศึกษากลุ่มหนึ่ง ไปนั่งคุยส่งเสียงดังในห้องสมุด และชวนท่านไปร่วมวงด้วยท่านคิดว่าท่านจะไปร่วมวงด้วยหรือไม่
- ทำธุระเสร็จแล้วจะมาร่วมวงด้วย
  - กล่าวปฏิเสธว่าไม่ไปร่วม เพราะผิดระเบียบห้องสมุด
  - เข้าร่วมวงด้วย โดยพยายามห้ามมิโดมมหนึ่งทีคนน้อย
  - ร่วมวงด้วยพร้อมกล่าวตักเตือนว่าอย่าดัง เกินไป
13. ครั้งหนึ่งเกิดโจรกรรมรถจักรยานยนต์ขึ้น เจ้าหน้าที่จับผู้ร้ายได้และทราบว่านายสุเทพอยู่ในเหตุการณ์นี้ด้วย เจ้าหน้าที่จึงเชิญให้นายสุเทพไปให้ปากคำที่สถานีตำรวจนายสุเทพจะให้การว่าอย่างไร
- นายสุเทพปฏิเสธที่จะตอบคำถาม
  - นายสุเทพให้การว่าไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์
  - นายสุเทพให้การว่าเห็นผู้ร้ายแต่เจ้าหน้าที่ไม่ได้
  - นายสุเทพให้การว่าผู้ที่เจ้าหน้าที่จับกุมไว้คือผู้ร้าย

14. ในเดือนตุลาคมวิทยาลัยครูทุกแห่งปิดภาคเรียน 2 สัปดาห์ อาจารย์หลายท่านต่างไปหาความสุขจากศูนย์การค้าในเมืองหลวง แต่ ดร.นงนุช ไม่ยอมไปเพราะ
- เข้าห้องสมุดเพื่อเตรียมสอนรายวิชาในภาคเรียนหน้า
  - กลับไปเยี่ยมบิดามารดาที่บ้านเกิดทั้ง 2 สัปดาห์
  - กลับไปเยี่ยมบิดามารดา 1 สัปดาห์ เตรียมสอน 1 สัปดาห์
  - พักผ่อนอยู่ที่บ้านพักใน วค. ทั้ง 2 สัปดาห์
15. เมื่อมีคนเจ็บป่วยเป็นจำนวนมาก ซึ่งต้องรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ทางโรงพยาบาลไม่มีเลือดเพียงพอที่จะรักษาคนป่วยเหล่านั้น จึงขอความช่วยเหลือให้วิศวกรบริจาคเลือดเขาจะ
ทำอย่างไร
- ไม่ยอมบริจาค เพราะกลัวเกิดอันตรายแก่ตนเอง
  - ยินดีบริจาคให้ด้วยความเต็มใจ ไม่ว่าผู้ใดจะเจ็บป่วย
  - ไม่ยอมบริจาค เพราะบริจาคทุกครั้ง โรงพยาบาลก็นำเลือดไปขาย
  - ยินดีบริจาค เมื่อผู้ป่วยนั้นเป็นพ่อแม่พี่น้องหรือเพื่อนที่สนิทของเราเอง
16. สีด้าเป็นคนฐานะไม่ค่อยดีได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้เก็บเงินเพื่อทำบุญงานกุศลเมื่อรวบรวมเงินแล้วปรากฏว่า เงินขาดไป 200 บาท สีด้าจะทำอย่างไร
- พยายามไม่เอ่ยถึงเรื่องนี้เพราะจะเป็นที่หมองน้ำใจกัน
  - หารือกับอาจารย์เพื่อหาทางแก้ไขและป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีก
  - ขอความเห็นและเกลี้ยกล่อมให้เพื่อนช่วยกันชดใช้เงินที่หายไป
  - ชดใช้และสงบนทำที่ด้วยการวางแผนเพราะเป็นความรับผิดชอบของตัวเอง
17. ธงชัยไปที่ป้ายประกาศพบไตรรงค์กำลังเขียนข้อความต่าง ๆ ลงบนฝาผนัง ธงชัยจะทำ
อย่างไร
- อ่านและจำข้อความที่คิดว่ามีประโยชน์
  - แจ้งให้เพื่อนคนอื่น ๆ ทราบจะได้ช่วยดักเตือน
  - บอกเพื่อนคนนั้นไม่ให้เขียนข้อความบนฝาผนังอีกต่อไป
  - ขีดข้อความนั้นทิ้งแล้วเขียนข้อความว่า "โปรดรักษาความสะอาด"

18. ขณะที่มีคนมาคอยซื้อน้ำแข็งอยู่มากและน้ำแข็งหมด ต้าใช้น้ำแข็งที่เหลือจากคนอื่นรับประทาน แล้วมาขายอีก ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุใด
- เพราะต้าเคยทำมาแล้วบ่อย ๆ และก็ได้อั่งอย่างดีด้วย
  - เพราะต้องการให้ทุกคน ได้มีน้ำแข็งรับประทานเมื่อน้ำแข็ง ไม่มีอีกแล้ว
  - การค้าครั้งนี้ลงทุนร่วมกับเพื่อนซึ่งต้องการกำไรมาแบ่งปันและจะนำเงินไปเสียภาษีให้ถูกต้อง
  - เป็นการประหยัดและจะทำให้ได้กำไรมาก ประกอบกับเศรษฐกิจในยามนี้ต้องการให้ประหยัด
19. นวิเป็นนักศึกษาฝึกงานในสถาบันแห่งหนึ่ง เขาต้องพบกับอุปสรรคนานาประการ ตั้งแต่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และคณาจารย์ต่างไม่ตั้งใจทำงาน นวิจะทำตัวอย่างไร
- ขยันทำงานเพราะถือว่ามาฝึกงานเพื่อเสริมประสบการณ์
  - หากเจ้าหน้าที่ทำงานก็ช่วยเหลือหากเขาไม่ทำก็ไม่ทำข้าง
  - ขยันทำงานเพื่อจะให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และคณาจารย์ได้เห็นและเกิดความสำนึกที่จะทำงานบ้าง
  - พยายามเอาชนะผู้ร่วมงานเหล่านั้น โดยการเขียนบัตรสนเท่ห์ ส่ง ไปยังหน่วยงานที่ควบคุมชี้ให้เห็นถึงความไม่เอาไหนของหน่วยงานนี้
20. โทนเป็นบุตรของนายคง มีฐานะทางบ้านยากจน โทนเป็นเด็กเรียนดี มีความประพฤติดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเรียนต่อ ท่านจะมีทางช่วยเหลือได้ทางไหนบ้าง
- รับไว้อุปการะ และพยายามช่วยหาทุนเพื่อให้ได้ศึกษาต่อ
  - รับไว้อุปการะ เพื่อจะได้ใช้งานที่บ้านไม่ต้องจ้างคนทำงาน
  - รับไว้อุปการะ เพราะพ่อแม่ของเด็กเป็นคนที่ยู่งักกันมาก่อน
  - ไม่รับไว้อุปการะ เพราะมีลูกสาวกลัวจะเกิดเรื่องไม่ดีไม่งามขึ้น

21. เสรีซีจักษ์รถยนต์เพื่อรับไปทำธุระ เผอิญไปชนรถจักรยานยนต์ของชานาญที่จอดอยู่เสียหาย เสรีจะทำอย่างไร
- ชดใช้ให้แต่ให้ชานาญออกเงินไปก่อน ค่อยผ่อนให้ เป็นงวด ๆ
  - พยายามเกลี้ยกล่อมให้ชานาญเห็นใจว่าตัวเองลำบากมากไม่มีเงินชดใช้ได้
  - ไม่ชดใช้ค่าเสียหายและทำที่เป็นว่ารถชานาญมาจอดผิดกฎหมายเพราะไม่ติดไฟ
  - ยอมรับความผิดและชดใช้ค่าเสียหายโดยการไปขอยืมเงินเพื่อนแล้วค่อยจ่ายเงินคืน
22. ในการลงทะเลเบียนเลือกวิชาเรียนครั้งหนึ่ง มีการแย่งชิงกันลงทะเลเบียน สุรีย์เป็นนักศึกษาคนหนึ่ง เธอจะทำอย่างไร
- รอดอยจนกว่าจะถึงลำดับของตนเอง
  - ฝากเพื่อนที่อยู่แถวหน้าให้ช่วยเลือกวิชาเรียนให้
  - ท้วงติงการกระทำของเพื่อนที่แซงขึ้นไปลงทะเลเบียน
  - จะแข่งต่อเมื่อเห็นว่าเป็นการลงทะเลเบียนเรียนวิชาเลือกเท่านั้น เกรงว่าถ้ามีคนลงทะเลเบียนมากแล้วตนจะไม่ได้เรียน
23. ปรีชาเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเก็บรักษาข้อสอบเพื่อสอบแข่งขันบรรจุเข้ารับราชการ เขาจะทำอย่างไร ถ้ามีผู้เสนอซื้อข้อสอบนั้นเป็นเงินจำนวนสูง
- รับเงินจำนวนนั้นแล้วนำมาแบ่งปันกับผู้ที่เกี่ยวข้องคนละเท่า ๆ กัน
  - รับเงินจำนวนนั้นจากผู้เสนอให้แต่บอกข้อสอบที่ไม่ตรงกับข้อสอบ
  - ไม่รับเงินจำนวนนั้น และกล่าวตักเตือนให้ผู้เสนอซื้อข้อสอบช่วยตัวเอง
  - รับเงินจำนวนนั้นเพราะต้องการเงินซื้อของให้หน่วยงานนั้น ตามที่ตกลงกันแล้ว และสัญญาว่าจะช่วยผู้เข้าสอบตอนสอบสัมภาษณ์

24. ชิวโมงคณิตศาสตร์ อาจารย์สุปราณีให้การบ้านนักศึกษาซึ่งทุกข้อยากมาก ณรงค์ เป็นนักศึกษาคนหนึ่งของห้องนี้ เขาจะอย่างไร
- ทำเท่าที่ทำได้ ข้อที่ทำได้ก็เว้นไว้
  - ทำเท่าที่ทำได้ ข้อที่ทำได้ไว้ลอกจากเพื่อน
  - ไปปรึกษารุ่นพี่ เอกคณิตศาสตร์ เพื่อให้ชี้แนะแนวทาง
  - ทำข้อที่ทำได้ ข้อที่ทำได้จึงไปปรึกษารุ่นพี่ เอกคณิตศาสตร์
25. วัดสันต์ขับรถไปจังหวัดนครศรีธรรมราชในตอนกลางวัน ระหว่างทางได้พบรถส่วนตัวคันหนึ่ง เกิดยางแตกขับต่อไปไม่ได้ เมื่อพบเหตุการณ์นี้ เขาจะอย่างไร
- หยุดรถช่วยเหลือเพราะเป็นคนสนิทสนมกันมาก่อน
  - หยุดรถลงไปถามดู แล้วก็บอกว่าขอโทษที่จะต้องรีบไปธุระด่วน
  - ขับรถเลยไป เพราะสถานการณ์ปัจจุบันเหตุการณ์ดังนี้ไม่น่าวางใจ
  - หยุดรถถามแล้วรีบทำการช่วยเหลือทันทีเท่าที่จะสามารถช่วยเหลือได้
26. เพื่อน ๆ ชวนประภาไปทัศนศึกษาในวันหยุดประจำสัปดาห์ แต่ประภามีอาการที่จะต้องสอนพิเศษให้ลูกศิษย์ เธอจะอย่างไร
- นัดสอนชดเชยก่อนแล้วจึงไป
  - ปรึกษากับลูกศิษย์ที่สอนเพื่อหาทางชดเชย
  - ประกาศการเรียนแล้วแจ้งให้ลูกศิษย์ทราบ
  - ชี้แจงให้เพื่อนเข้าใจถึงภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ
27. ในขณะที่सानติกำลังเรียนหนังสืออยู่ ศศิณส่งบุหรีให้ สานติจะอย่างไร
- รับเอาไว้นำไปสู้เมื่อเลิกเรียน
  - รับมาแล้วสู้เมื่อครูออกจากห้อง
  - ตอบปฏิเสธพร้อมทั้งกล่าวคำขอบคุณ
  - ตอบปฏิเสธพร้อมทั้งกล่าวตักเตือนเพื่อน ไม่ให้สู้บุหรีในห้องเรียน

28. ที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง นายทรงยศไปเยี่ยมแม่ซึ่งป่วยอยู่ ขณะนั้นมีเพื่อนของแม่ไปเยี่ยม ตอนกลับเขาลืมกระเป๋าไว้บนหนึ่ง นายทรงยศควรทำอย่างไร
- เก็บแล้วนำไปคืนเจ้าของทันที
  - เก็บแล้วทำเฉย เพราะต้องการเอาเงินไปซื้อกางเกง
  - เก็บไว้เพื่อเอาไปคืน หากเจ้าของมาทวง หากเจ้าของไม่ทวงก็จะเฉยเสีย
  - เก็บกระเป๋าเป็นของตัวเองไม่ยอมบอกใคร เพราะต้องการเอาเงินไว้รักษาแม่
29. อวยพรเป็นผู้สอนจริยศึกษาที่มีความชำนาญมาก เคยได้รับรางวัลผู้สอนวิชาจริยศึกษาดีเด่น เมื่อปีที่แล้ว เขามักได้รับเชิญให้ไปบรรยายอยู่เสมอ วันนั้นก็เหมือนกัน มีรายการเชิญไปบรรยายวันเดียวกันถึง 2 แห่ง แต่ละแห่ง อยู่ห่างกันถึง 50 ก.ม. อวยพรจะทำอย่างไร
- ปฏิเสธหนึ่งแห่ง ส่วนอีกหนึ่งแห่ง ขอผลัดเป็นวันถัดมา
  - ปฏิเสธการบรรยายทั้ง 2 แห่ง จะได้ไม่เสียเปรียบกัน
  - บรรยายทั้ง 2 แห่ง โดยแบ่งเป็นภาคเช้า และภาคบ่าย
  - บรรยายหนึ่งแห่ง ส่วนอีกหนึ่งแห่ง ขอให้ผู้สอนคนอื่นได้ไปบ้าง ถึงแม้เขาจะสอนผู้ตัวเองไม่ได้ แต่เป็นการฝึกคนใหม่
30. ทุกครั้งที่เกิดวาทภัย วิทยาลัยจะประกาศขอความช่วยเหลือ หากเกิดวาทภัยขึ้นอีก ปรีชาจะ
ทำอย่างไร
- สวดมนต์ภาวนาอย่าให้เกิดภัยเช่นนี้ขึ้นอีก
  - บริจาคกำลังทรัพย์และเสื้อผ้าที่ใช้แล้วตามสมควร
  - ไม่บริจาคเพราะบริจาคที่ไรก็ทราบข่าวว่าไม่ถึงมือผู้เดือดร้อน
  - บริจาคเพราะมีการเรียไรกันในห้อง เพื่อน ๆ บริจาคทุกคนหากไม่บริจาคเกรงเพื่อนจะว่าได้